

ส่วนที่ ๑ : การเสริมสร้างสมรรถนะของศึกษานิเทศก์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
คุณลักษณะของศึกษานิเทศก์
(ใช้เวลาในการพัฒนา จำนวน ๑๘ ชั่วโมง)

กิจกรรมหน่วยย่อยที่ ๑.๑	รัก ศรัทธา และภาคภูมิใจในการเป็นศึกษานิเทศก์	เวลา ๓ ชั่วโมง
กิจกรรมหน่วยย่อยที่ ๑.๒	คุณธรรม จริยธรรม และเมตตาธรรมในการยกระดับจิต วิญญาณความเป็นครู ตามมาตรฐานและจรรยาบรรณ วิชาชีพของศึกษานิเทศก์	เวลา ๓ ชั่วโมง
กิจกรรมหน่วยย่อยที่ ๑.๓	สมรรถนะของศึกษานิเทศก์	เวลา ๓ ชั่วโมง
กิจกรรมหน่วยย่อยที่ ๑.๔	กระบวนการพัฒนาศักยภาพการศึกษา	เวลา ๓ ชั่วโมง
กิจกรรมหน่วยย่อยที่ ๑.๕	แผนพัฒนาตนเองและเพิ่มพัฒนางานศึกษานิเทศก์	เวลา ๖ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

คุณลักษณะของศึกษานิเทศก์

ใช้เวลาในการพัฒนา จำนวน ๑๘ ชั่วโมง

คำอธิบายหน่วย

ศึกษา ค้นคว้า รวบรวม ฝึกปฏิบัติ ประเมิน วิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปและวางแผนเกี่ยวกับการสร้าง ความรัก ความศรัทธา และความภาคภูมิใจในการเป็นศึกษานิเทศก์ คุณธรรม จริยธรรม เมตตาธรรมในการ ยกระดับจิตวิญญาณของความเป็นครู สมรรถนะของศึกษานิเทศก์ ทักษะทางวิชาการและทางการบริหาร ตาม บทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ และกระบวนการพัฒนาการศึกษา โดยวิธีการบรรยาย อธิบาย อภิปรายกลุ่ม สานิต ปฏิบัติ การนำเสนอในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความ ตระหนักต่อการพัฒนาตนเอง พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถนำไปใช้พัฒนาปรับปรุงการเรียน การสอนให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานการศึกษา มีคุณภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม เมตตาธรรมในการยกระดับจิตวิญญาณความเป็นครู รัก ศรัทธา ในวิชาชีพที่เหมาะสมกับตำแหน่งศึกษานิเทศก์
๒. เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะศึกษานิเทศก์ และกระบวนการพัฒนา
๓. เพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนพัฒนาตนเองและจัดทำแผนพัฒนางานตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานศึกษานิเทศก์ มีทักษะทางวิชาการและทางการบริหารตามบทบาทหน้าที่

สาระสำคัญ

วิชาชีพศึกษานิเทศก์ เป็นวิชาชีพชั้นสูงที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพควบคุมตามกฎหมาย ศึกษานิเทศก์ควรมีคุณธรรม จริยธรรม เมตตาธรรมในการยกระดับจิตวิญญาณความเป็นครู รัก ศรัทธา ในวิชาชีพ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะของศึกษานิเทศก์ กระบวนการพัฒนาการศึกษา และมีความสามารถในการวางแผนพัฒนาตนเองและจัดทำแผนพัฒนางานตามมาตรฐาน การปฏิบัติงาน มีทักษะ ทางวิชาการ และการบริหารตามบทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์

สาระการเรียนรู้

๑. รัก ศรัทธา และภาคภูมิใจในการเป็นศึกษานิเทศก์
๒. คุณธรรม จริยธรรม และเมตตาธรรมในการยกระดับจิตวิญญาณความเป็นครู ตามมาตรฐาน และ จรรยาบรรณวิชาชีพของศึกษานิเทศก์
๓. สมรรถนะของศึกษานิเทศก์
๔. กระบวนการพัฒนาการศึกษา
๕. แผนพัฒนาตนเองและแผนพัฒนางานของศึกษานิเทศก์

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๑. วิทยากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับผู้เข้ารับการพัฒนา โดยการบรรยาย อภิปราย ฝึกปฏิบัติ นำเสนอความคิดและประสบการณ์
๒. ผู้เข้ารับการพัฒนาศึกษาค้นคว้า ฝึกปฏิบัติ อภิปรายในกลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอผลงาน สรุปลงความรู้อ และประเมินผลงานตนเอง
๓. วิทยากรสังเกต ประเมินพฤติกรรม และผลงานของผู้เข้ารับการพัฒนา

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ใบความรู้
๒. ใบกิจกรรม
๓. Power point
๔. VDO
๕. สื่อเทคโนโลยี
๖. วัสดุอุปกรณ์

การวัดและประเมินผล

๑. สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม การปฏิบัติงาน และการนำเสนอผลงาน
๒. ประเมินผลงาน (งานเดี่ยว , งานกลุ่ม)

กิจกรรมหน่วยย่อยที่ ๑.๑ รัก ศรัทธา และภาคภูมิใจในการเป็นศึกษานิเทศก์

เวลา ๓ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ศึกษานิเทศก์เป็นวิชาชีพชั้นสูง ต้องรัก ศรัทธา และภาคภูมิใจในวิชาชีพ จำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเอง พัฒนาวิชาชีพครู ส่งผลให้องค์กรเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างความตระหนักให้เกิดความรัก ความศรัทธา และความภาคภูมิใจในวิชาชีพศึกษานิเทศก์

ขอบข่ายเนื้อหา

การสร้างความรัก ความศรัทธา และความภาคภูมิใจในวิชาชีพศึกษานิเทศก์

แนวทางการจัดกิจกรรม

๑. ผู้เข้ารับการพัฒนาศึกษาไปกิจกรรมที่ ๑.๑.๑ เรื่อง ความรัก ความศรัทธาและความภาคภูมิใจต่อศึกษานิเทศก์

๒. วิทยากรนำเสนอศึกษานิเทศก์ที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานในรูปแบบ VDO หรือ เชิญศึกษานิเทศก์เล่าประสบการณ์โดยตรง ๆ ที่สร้างแรงบันดาลใจในความภาคภูมิใจในอาชีพ

๓. ผู้เข้ารับการพัฒนา และวิทยากรร่วมกันสรุปบทเรียนความรัก ความศรัทธา และความภาคภูมิใจในวิชาชีพศึกษานิเทศก์ และร่วมร้องเพลง “นิเทศ์อร่าม”

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ใบกิจกรรมที่ ๑.๑.๑ เรื่อง ความรัก ความศรัทธาและความภาคภูมิใจต่อศึกษานิเทศก์
๒. VDO
๓. กระดาษปรีฟ และสีเมจิก
๔. เพลง “นิเทศ์อร่าม”

การวัดและประเมินผล

๑. สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม และการนำเสนอผลงาน
๒. ประเมินผลงาน (งานกลุ่ม)

เพลง นิเทศธารง

คำร้อง สนั่น มีชันหมาก
ทำนอง เพลงฝรั่งยี่โฮม

มันคงธารงจรรรยา	สมนามว่าศึกษานิเทศก์
ก้าวไปแดนไทยทั่วประเทศ	นิเทศโรงเรียนทั่วไทย
เราหมายมั่นสรรค์สร้างคุณค่า	การศึกษาให้ถึงจุดประสงค์
เจตจำนงที่คุณค่าชีวิตดีล้วนถ้วนไทย	เพื่อให้สัมฤทธิ์เราร่วมจิต
อุทิศพลังมอบทั้งกายใจ	
มันคงธารงความดี	เพราะเรามีหน้าที่ชี้นำ
เชี่ยวชาญด้วยการกระทำ	ชี้นำให้ถึงหลักชัย
ปณิธานหาญกล้าแข็งแกร่ง	ร้อนแรงยิ่งใหญ่
สร้างแต่มวลมิตรคิดรักสามัคคี	เป็นเพื่อนที่ดีใจล้วนมีเพื่อให้
เพื่อการศึกษาพัฒนาพาชาติบ้านเมืองรุ่งเรืองวิไล	
มันคงธารงศักดิ์ศรี	รักษาที่เหมือนชีวิตตน
ศึกษานิเทศก์ทุกคน	ระลึกสำนึกด้วยใจ
ชื่อ สน.ขอจารึกมันสำคัญยิ่งใหญ่	นิเทศการศึกษาพัฒนามุ่ง
คุณภาพผดุงปริมาณได้	นี้แหละศักดิ์ศรี
ที่ สน.ขอเชิดชูชิตนิจนिरันดรไป	

(ร้องซ้ำตลอดทั้งเพลง)

กิจกรรมหน่วยย่อยที่ ๑.๒ คุณธรรม จริยธรรมและเมตตาธรรมในการยกระดับจิตวิญญาณของความเป็นครู ตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพของศึกษานิเทศก์ เวลา ๓ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

คุณธรรม จริยธรรมและเมตตาธรรมในการยกระดับจิตวิญญาณความเป็นครูตามมาตรฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพของศึกษานิเทศก์ จะช่วยให้ศึกษานิเทศก์สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและการนิเทศการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ อันจะส่งผลให้ศึกษานิเทศก์ได้รับการยอมรับและเกิดความศรัทธา

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาตนเองด้านคุณธรรม จริยธรรมและเมตตาธรรมในการยกระดับจิตวิญญาณความเป็นครูตามมาตรฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพของศึกษานิเทศก์

๒. เพื่อสร้างความตระหนัก และเห็นความสำคัญในการปฏิบัติตนในด้านคุณธรรม จริยธรรมและเมตตาธรรมในการยกระดับจิตวิญญาณความเป็นครู ตามมาตรฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพของศึกษานิเทศก์

๓. เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนากำหนดแนวทางการปฏิบัติตนที่ดีตามมาตรฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพของศึกษานิเทศก์

ขอบข่ายเนื้อหา

คุณธรรม จริยธรรม และเมตตาธรรมในการยกระดับจิตวิญญาณความเป็นครูตามมาตรฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพของศึกษานิเทศก์

แนวทางการจัดกิจกรรม

๑. วิทยากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับผู้เข้ารับการพัฒนา เรื่อง มาตรฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพศึกษานิเทศก์

๒. แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการพัฒนาเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ ๘-๑๐ คน โดยให้สมาชิกกลุ่มศึกษาใบความรู้ที่ ๑.๒.๑ เรื่อง มาตรฐานวิชาชีพศึกษานิเทศก์ และจรรยาบรรณวิชาชีพศึกษานิเทศก์ เป็นรายบุคคล จากนั้นปฏิบัติตามใบกิจกรรมที่ ๑.๒.๑ เรื่อง การวิเคราะห์ความสอดคล้องของคุณธรรม จริยธรรม มาตรฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพศึกษานิเทศก์

๒. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายและสรุปความรู้โดยเขียนผังความคิดของกลุ่มลงในกระดาษปฐพี

๓. วิทยากรสุ่มผู้แทนกลุ่ม ๑ - ๒ กลุ่ม นำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

๔. วิทยากรและผู้เข้ารับการพัฒนาร่วมกันสรุปองค์ความรู้

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. Power point เรื่อง มาตรฐานวิชาชีพศึกษานิเทศก์และจรรยาบรรณวิชาชีพศึกษานิเทศก์ของคุรุสภา

๒. ใบความรู้ที่ ๑.๒.๑ เรื่อง มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพศึกษานิเทศก์

๓. ใบกิจกรรมที่ ๑.๒.๑ เรื่อง การวิเคราะห์ความสอดคล้องของคุณธรรม จริยธรรม มาตรฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพศึกษานิเทศก์

๔. กระดาษปฐพี สีเมจิก

การวัดและประเมินผล

๑. สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมและการนำเสนอผลงาน

๒. ประเมินผลงาน

ใบความรู้ที่ ๑.๒.๑

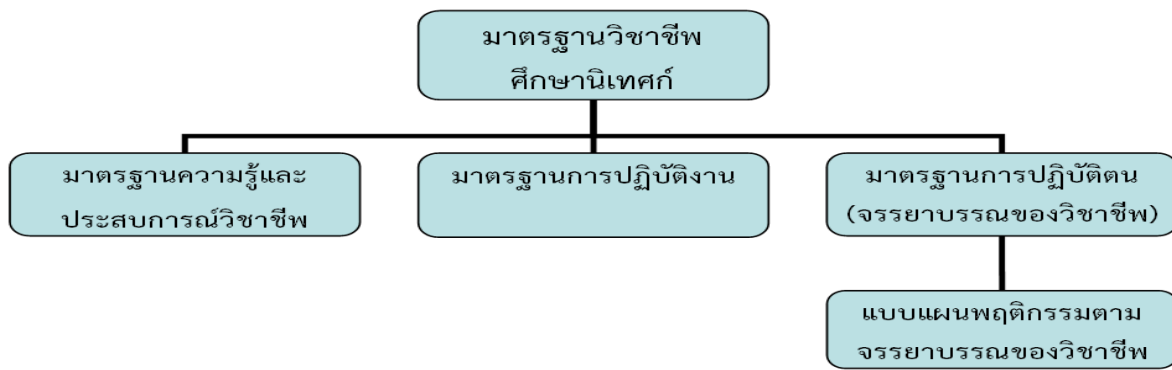
เรื่อง มาตรฐานวิชาชีพศึกษานิเทศก์และจรรยาบรรณวิชาชีพศึกษานิเทศก์

๑. มาตรฐานวิชาชีพศึกษานิเทศก์

มาตรฐานวิชาชีพศึกษานิเทศก์ ประกอบด้วยมาตรฐาน ๓ ด้าน คือ

๑. มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ
๒. มาตรฐานการปฏิบัติงาน
๓. มาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณของวิชาชีพ)

โดยจรรยาบรรณของวิชาชีพได้มีการกำหนดแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ เพื่อประมวลพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างของการประพฤติปฏิบัติประกอบด้วย พฤติกรรมที่พึงประสงค์ และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

๑. มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ

มาตรฐานความรู้	มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ
๑. มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการศึกษา หรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีความรู้ ดังต่อไปนี้ ๑.๑ การนิเทศการศึกษา ๑.๒ นโยบายและการวางแผนการศึกษา ๑.๓ การพัฒนาหลักสูตรและการสอน ๑.๔ การประกันคุณภาพการศึกษา ๑.๕ การบริหารจัดการการศึกษา ๑.๖ การวิจัยทางการศึกษา ๑.๗ กลวิธีการถ่ายทอดความรู้ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานทางวิชาการ ๑.๘ การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ๑.๙ คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ๒. ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการนิเทศการศึกษา ที่คณะกรรมการคุรุสภารับรอง	๑. มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการสอนมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปี หรือมีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการสอน และมีประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้บริหารการศึกษารวมกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ๒. มีผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพและมีการเผยแพร่

รายละเอียดของมาตรฐานความรู้ย่อย

มาตรฐานความรู้	สาระความรู้	สมรรถนะ
๑. การนิเทศ การศึกษา	๑. หลักการและรูปแบบการนิเทศ ๒. วิธีการและกระบวนการนิเทศ ๓. กลยุทธ์การนิเทศการศึกษา ๓.๑ การวิเคราะห์พฤติกรรม การนิเทศการศึกษา ๓.๒ การสร้างทักษะในการนิเทศ ๓.๓ การใช้กลยุทธ์ในการนิเทศ ๓.๔ การนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ ในการนิเทศ ๓.๕ การควบคุมและการประเมิน เพื่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ๔. การนิเทศภายใน	๑. สามารถวิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริมให้ ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาระบบการ นิเทศภายในสถานศึกษา ๒. สามารถติดตาม ประเมินผล และ รายงานผลการจัดกระบวนการ เรียนรู้ การสอน และการบริหาร จัดการการศึกษา ๓. สามารถประสาน สนับสนุน และ เผยแพร่ผลงานด้านการนิเทศ การศึกษาแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๔. สามารถใช้เทคนิคการนิเทศได้อย่าง หลากหลายด้วยความเป็น กัลยาณมิตร
๒. นโยบายและการ วางแผนการศึกษา	๑. ระบบและทฤษฎีการวางแผน ๒. บริบททางเศรษฐกิจ สังคม และ การเมืองไทยที่มีอิทธิพลต่อ การศึกษา ๓. แผนการศึกษาระดับชาติและระดับ ต่างๆ ๔. การวิเคราะห์และกำหนดนโยบาย การศึกษา ๕. การวางแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ๖. การพัฒนาและประเมินนโยบาย การศึกษา	๑. สามารถให้คำแนะนำ ปรัชญาเกี่ยวกับ การวิเคราะห์ข้อมูล และรายงานผล เพื่อจัดทำนโยบาย แผน และการ ติดตามประเมินผลด้านการศึกษา ๒. สามารถให้คำแนะนำ ปรัชญาเกี่ยวกับ การกำหนดนโยบายและการ วางแผนดำเนินงาน และการ ประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา ๓. สามารถให้คำแนะนำ ปรัชญาเกี่ยวกับ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาที่มุ่งให้เกิดผลดี คุ่มค่าต่อ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
๓. การพัฒนา หลักสูตรและ การสอน	๑. ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร ๒. การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ๓. หลักการพัฒนาหลักสูตร ๔. การจัดการเรียนรู้ ๕. จิตวิทยาการศึกษา ๖. การวัดและการประเมินผล ๗. การจัดการศึกษาพิเศษ	๑. สามารถให้คำแนะนำ ปรัชญา เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ๒. สามารถสาธิต แนะนำครูให้จัด กิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ได้เต็ม ศักยภาพของผู้เรียน ๓. สามารถประเมินหลักสูตรและการ นำหลักสูตรไปใช้

รายละเอียดของมาตรฐานความรู้ย่อย (ต่อ)

มาตรฐานความรู้	สาระความรู้	สมรรถนะ
๔. การประกันคุณภาพการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การบริหารคุณภาพ ๒. การประกันคุณภาพการศึกษา ๓. มาตรฐานคุณภาพการศึกษา ๔. กระบวนการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. สามารถศึกษา วิเคราะห์ วิจัยการจัดทำมาตรฐาน และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ๒. สามารถนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ๓. สามารถให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และการวางระบบการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและพร้อมรับการประเมินภายนอก
๕. การบริหารจัดการการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> ๑. หลักและระบบขอบข่ายการจัดการศึกษา ๒. หลักการบริหารจัดการการศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ๓. การปฏิรูปการศึกษา ๕. กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. สามารถให้คำปรึกษา แนะนำการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษา ๒. สามารถนิเทศการบริหารจัดการสถานศึกษาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ๓. สามารถบริหารจัดการการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
๖. การวิจัยทางการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ระเบียบวิธีวิจัย ๒. กระบวนการวิจัย ๓. การนำผลการวิจัยไปใช้ 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. สามารถให้คำแนะนำ ปรัชญาเกี่ยวกับการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน ๒. สามารถให้คำแนะนำ ปรัชญาเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ๓. สามารถดำเนินการวิจัยเพื่อสร้าง องค์ความรู้ใหม่ ๆ ด้านการเรียนรู้และการจัดการศึกษา
๗. กลวิธีการถ่ายทอดความรู้ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานทางวิชาการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. กลวิธีการนำเสนอความรู้ แนวคิด ทฤษฎีที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ ๒. การเขียนรายงาน บทความ ผลงาน การศึกษาค้นคว้า และอื่น ๆ ๓. การวิเคราะห์ วิจัยผลงานวิชาการอย่างสร้างสรรค์ 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. สามารถเขียนเอกสารทางวิชาการ ประเภทต่าง ๆ ๒. สามารถแนะนำและให้คำปรึกษา การเขียนเอกสารทางวิชาการแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ๓. สามารถนำเสนอความรู้ แนวคิด ทฤษฎีด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมต่อการเรียนรู้

รายละเอียดของมาตรฐานความรู้ย่อย (ต่อ)

มาตรฐานความรู้	สาระความรู้	สมรรถนะ
๘. การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ	๑. หลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ๒. อินเทอร์เน็ต ๓. คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ๔. ระบบมัลติมีเดียแบบปฏิสัมพันธ์ ๕. สำนักงานอัตโนมัติ	๑. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาตนและการพัฒนางานได้อย่างเหมาะสม ๒. สามารถให้คำปรึกษา แนะนำการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษา
๙. คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา	๑. คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ๒. จรรยาบรรณของวิชาชีพทางการศึกษา ๓. การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	๑. ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพทางการศึกษา ๒. มีหลักธรรมในการนิเทศและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

๒. มาตรฐานการปฏิบัติงาน

๑. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาการนิเทศการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา

คุณสมบัติเบื้องต้นที่สำคัญประการหนึ่งของศึกษานิเทศก์มืออาชีพ คือ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ ด้วยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพ ได้แก่ การเป็นผู้ร่วมงาน การเป็นผู้จัดงานหรือกิจกรรม รวมทั้งการเป็นผู้เสนอผลงานและเผยแพร่ผลงาน เพื่อให้สมาชิกยอมรับและเห็นคุณค่าประโยชน์ของศึกษานิเทศก์ที่มีต่อการพัฒนาองค์กร ตลอดจนการนำองค์กรให้เป็นที่ยอมรับของสังคมโดยรวม

๒. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศการศึกษาโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้รับการนิเทศ

ศึกษานิเทศก์มืออาชีพ แสดงความรัก ความเมตตา และความปรารถนาดีต่อผู้รับการนิเทศด้วยการตัดสินใจในการทำงานต่าง ๆ เพื่อผลการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นกับผู้รับการนิเทศ ศึกษานิเทศก์ต้องวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของตนกับผลที่จะเกิดแก่ผู้รับการนิเทศแล้วเลือกเฉพาะกิจกรรมที่จะนำไปสู่ ผลทางบวกเสมอ อีกทั้งระมัดระวังไม่ให้เกิดกิจกรรมที่มีผลทางลบโดยมิได้ตั้งใจเพื่อไปสู่ความไว้วางใจ ความศรัทธาของผู้รับการนิเทศที่มีต่อการนิเทศและเห็นประโยชน์ของการนิเทศ

๓. มุ่งมั่นพัฒนาผู้รับการนิเทศให้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจนเกิดผลต่อการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

คุณประโยชน์สำคัญของการนิเทศอยู่ที่ผู้รับการนิเทศได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาจนเป็นผลให้เกิดการพัฒนาเต็มศักยภาพ ศึกษานิเทศก์มืออาชีพต้องกำหนด ปรับเปลี่ยนแนวทางการนิเทศ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้รับการนิเทศอย่างเต็มศักยภาพ โดยศึกษาจุดเด่น จุดด้อยของผู้รับการนิเทศกำหนดจุดที่จะพัฒนาเลือกใช้วิธีที่เหมาะสมกับการพัฒนาด้านนั้น ๆ แล้วใช้เทคนิคการนิเทศให้ผู้รับการนิเทศได้ลงมือปฏิบัติจริง ประเมิน ปรับปรุง ให้ผู้รับการนิเทศรู้ศักยภาพ เลือกแนวทางที่เหมาะสมกับงาน และลงมือปฏิบัติจนเป็นผลให้ศักยภาพของผู้รับการนิเทศและศึกษานิเทศก์เพิ่มพูนพัฒนา ก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง นำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

๔. พัฒนาแผนการนิเทศให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

ศึกษานิเทศก์มีอาชีพวางแผนการนิเทศได้อย่างมียุทธศาสตร์ เหมาะสมกับเงื่อนไข ข้อจำกัดของผู้รับการนิเทศ สอดคล้องกับนโยบาย แนวทางและเป้าหมายของการพัฒนา เมื่อนำไปปฏิบัติจะเกิดผลต่อการพัฒนาอย่างแท้จริง แผนการนิเทศต้องมีกิจกรรมสำคัญที่นำไปสู่ผลของการพัฒนา ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับผลงานถือเป็นคุณภาพสำคัญที่นำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูงมีความคุ้มค่าและเกิดผลจริง

๕. พัฒนาและใช้นวัตกรรมการนิเทศการศึกษาจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ

นวัตกรรมการนิเทศเป็นเครื่องมือสำคัญของศึกษานิเทศก์ในการนำไปสู่ผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ ศึกษานิเทศก์มีอาชีพต้องมีความรู้ในการนิเทศแนวใหม่ ๆ เลือกและปรับปรุงใช้นวัตกรรมได้หลากหลาย ตรงกับสภาพการณ์ เงื่อนไข ข้อจำกัดของงานและผู้รับการนิเทศจนนำไปสู่ผลได้จริง เพื่อให้ผู้รับการนิเทศใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ มีความภาคภูมิใจในผลงานร่วมกัน และก้าวหน้าพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง

๖. จัดกิจกรรมการนิเทศการศึกษาโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้รับการนิเทศ

ศึกษานิเทศก์มีอาชีพเลือกและใช้กิจกรรมการนิเทศที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นของผู้รับการนิเทศ จนผู้รับการนิเทศมีนิสัยในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ศึกษานิเทศก์ต้องรู้จักเส้นพัฒนาของผู้รับการนิเทศและเพียรพยายามกระตุ้นยั่วยุท้าทายให้ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการพัฒนา ด้วยความรู้สึกประสบความสำเร็จเป็นระยะๆ โดยพยายามให้ผู้รับการนิเทศมีความรู้สึกเป็นเจ้าของการทำกิจกรรมและการพัฒนาของผู้รับการนิเทศเอง ขั้นตอนในการนิเทศควรเริ่มจาก การริเริ่ม การร่วมพัฒนา และการสนับสนุน ข้อมูลให้กำลังใจให้ผู้รับการนิเทศค้นหาปฏิบัติ ประเมิน และปรับปรุงงานต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติ เกิดเป็นการพัฒนางานในภาวะปกติ เป็นบุคลิกภาพถาวรของผู้รับการนิเทศตลอดไป รวมทั้งเกิดความชื่นชมและศรัทธาความสามารถของตน

๗. รายงานผลการนิเทศการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ

ศึกษานิเทศก์มีอาชีพสามารถนำเสนอผลงานที่ได้ทำสำเร็จแล้ว ด้วยการรายงานผลที่แสดงถึงการวิเคราะห์อย่างรอบคอบ ซึ่งครอบคลุมการกำหนดงานที่จะนำไปสู่ผลแห่งการพัฒนา การลงมือปฏิบัติจริง และผลที่ปรากฏมีหลักฐานยืนยันชัดเจน การจัดทำรายงานเป็นโอกาสที่จะได้คิดทบทวนถึงงานที่ทำแล้วว่ามีข้อจำกัด ผลดี ผลเสีย ผลกระทบที่มีได้ระวังไว้อย่างไร ถ้าผลงานเป็นผลดีจะชื่นชม ภาคภูมิใจได้ในส่วนใด นำเสนอให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นได้อย่างไร ถ้าผลงานยังไม่สมบูรณ์ จะปรับปรุงเพิ่มเติมได้อย่างไร และจะนำประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการทำงานต่อไปอย่างไร คุณประโยชน์ของรายงานที่ดีย่อมนำไปสู่การประเมินตนเอง การชื่นชมความสามารถของผู้ปฏิบัติ การเรียนรู้เกี่ยวกับความสามารถ และศักยภาพของผู้ปฏิบัติที่จะก่อให้เกิดการยอมรับและชื่นชมในความสามารถของตน

๘. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

ศึกษานิเทศก์มีภารกิจในการพัฒนาผู้รับการนิเทศโดยการให้คำปรึกษา แนะนำ หรือจัดกิจกรรม เพื่อให้ผู้รับการนิเทศปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมสำคัญตามเงื่อนไขที่ผู้นิเทศเสนอแนะ ดังนั้น ผู้นิเทศต้องประพฤติปฏิบัติให้เป็นที่ประจักษ์เสียก่อน เพื่อให้คำปรึกษา คำแนะนำ หรือกิจกรรมนั้น ๆ มีน้ำหนัก มีความสำคัญน่าเชื่อถือ ผู้นิเทศจำเป็นต้องเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งบุคลิกภาพ การปฏิบัติตน มีคุณธรรม จริยธรรม จะช่วยให้ผู้รับการนิเทศเชื่อถือศรัทธาต่อการนิเทศการศึกษา และปฏิบัติตามด้วยความพึงพอใจ

๙. ร่วมพัฒนางานกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์

ศึกษานิเทศก์มีอาชีพร่วมพัฒนางานกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ เสนอแนวทางปรับปรุงที่ดีกว่าเดิม แนะนำการปฏิบัติที่เป็นผลดีกว่าเดิม ไม่หยุดอยู่เพียงการวิพากษ์วิจารณ์ แต่จะชี้แนะแนวทางการแก้ปัญหา ที่นำไปสู่ผลดี เป็นผู้สามารถร่วมคิด ร่วมวางแผน และร่วมปฏิบัติ เพื่อพัฒนางานขององค์กร เพื่อนร่วมวิชาชีพ

และชุมชน ด้วยความเต็มใจ เต็มความรู้ความสามารถและคาดหวังผลที่ดีที่สุดที่จะเกิดขึ้น โดยตระหนักถึงความสำคัญ ยอมรับในความรู้ความสามารถและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มศักยภาพ ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศประชาธิปไตยในการทำงาน ที่จะนำไปสู่ผลงานที่ดีที่สุดอยู่เสมอ เป็นที่ยอมรับของผู้บริหารนิเทศและผู้ร่วมงาน จนผู้บริหารนิเทศเกิดศรัทธาต่อการนิเทศ การปรับปรุงงานและการร่วมงานกับผู้อื่น

๑๐. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

ความประทับใจของผู้บริหารนิเทศที่มีต่อผู้นิเทศอย่างหนึ่ง คือ ความเป็นผู้รอบรู้ ทันสมัย และทันโลก ศึกษานิเทศก์มีอาชีพที่ต้องติดตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกทุกด้านจนสามารถสนทนากับผู้อื่นด้วยข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยและนำข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ไปใช้ในการพัฒนางานและพัฒนาผู้บริหารนิเทศ การตื่นตัว การรับรู้ และการมีข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้ นอกจากเป็นประโยชน์ต่องานนิเทศแล้ว ยังนำมาซึ่งการยอมรับและความรู้สึกเชื่อถือของผู้บริหารนิเทศ อันเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ลึกซึ้งต่อเนื่องต่อไป

๑๑. เป็นผู้นำและสร้างผู้นำทางวิชาการ

ศึกษานิเทศก์มีอาชีพสร้างวัฒนธรรมในการพัฒนางานวิชาการ ด้วยการพูดนำ ปฏิบัตินำ และจัดระบบงานให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมการพัฒนางานวิชาการ โดยการให้รางวัลแก่ผู้บริหารนิเทศที่ปฏิบัติงานสำเร็จแล้ว จนนำไปสู่การพัฒนาตนเอง คิดได้เอง ตัดสินใจได้เอง พัฒนางานได้เองของผู้บริหารนิเทศ ศึกษานิเทศก์จึงต้องแสดงออกอย่างชัดเจนและสม่ำเสมอเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการพัฒนางานวิชาการด้วยความกระตือรือร้น เพียรพยายามที่จะบริการอย่างเต็มที่ ตามขีดสูงสุดของความสามารถ เพื่อให้ผู้บริหารนิเทศ เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติ สามารถเลือกการกระทำที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม แสดงออกและชื่นชมได้ด้วยตนเอง ศึกษานิเทศก์มีอาชีพจึงต้องสร้างศรัทธาความไว้วางใจและความรู้สึกประสบผลสำเร็จให้แก่ผู้บริหารนิเทศแต่ละคนและทุกคนจนเกิดภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการ นำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง

๑๒. สร้างโอกาสในการพัฒนางานได้ทุกสถานการณ์

การพัฒนาวิชาชีพการนิเทศการศึกษาให้พัฒนาอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับความก้าวหน้าของโลกอย่างไม่หยุดยั้ง ศึกษานิเทศก์จำเป็นต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถจัดการต่อการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องสมดุลและเสริมสร้างซึ่งกันและกัน ศึกษานิเทศก์มีอาชีพจึงต้องตื่นตัวอยู่เสมอ มองเห็นการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้าน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต กล้าที่จะตัดสินใจดำเนินการเพื่อผลต่อวิชาชีพ การนิเทศ การศึกษาในอนาคต อย่างไรก็ตามการรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงนี้จะเป็นการประกันได้ว่าการพัฒนาวิชาชีพการนิเทศการศึกษาจะปรับเปลี่ยนได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ส่งผลให้วิชาชีพการนิเทศการศึกษาพัฒนาได้อย่างยั่งยืนผันแปรตามความก้าวหน้าตลอดไป

๓. มาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณของวิชาชีพ)

๓.๑ จรรยาบรรณต่อตนเอง

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

๓.๒ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

๓.๓ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

๑. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอมา

๒. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

๓. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

๔. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ

๕. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

๓.๔ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

๓.๕ จรรยาบรรณต่อสังคม

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ “ศึกษานิเทศก์”

จรรยาบรรณต่อตนเอง

ศึกษานิเทศก์ ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
(๑) ประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพและเป็นแบบอย่างที่ดี	(๑) เกี่ยวข้องกับอบายมุขหรือเสพสิ่งเสพติด
(๒) ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด	จนขาดสติหรือแสดงกิริยาไม่สุภาพเป็นที่น่ารังเกียจในสังคม
(๓) ศึกษาหาความรู้ วางแผนพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และสะสมผลงานอย่างสม่ำเสมอ	(๒) ประพฤติผิดทางชู้สาวหรือมีพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ
(๔) สร้างผลงานที่แสดงถึงการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ	(๓) ปฏิบัติตนหรือปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดความเสียหาย
(๕) ค้นหาวិธีการทำงาน การพัฒนาวิชาชีพและสามารถนำมาประยุกต์ให้เกิดผลต่อผู้รับบริการนิเทศ	(๔) ไม่รับรู้ ไม่แสวงหาความรู้ นวัตกรรมเทคโนโลยีและแนวคิดเพื่อการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ
(๖) นิเทศโดยยึดผู้รับบริการนิเทศเป็นสำคัญด้วยกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ	
(๗) พัฒนาวิสัยทัศน์โดยผสมผสานนวัตกรรม เทคโนโลยี และแนวคิด เพื่อใช้ในการพัฒนาวิชาชีพ	

จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ศึกษานิเทศก์ ต้องรัก ศรัทธา ชื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
(๑) แสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ	(๑) วิพากษ์หรือวิจารณ์องค์การหรือวิชาชีพจนทำให้เกิดความเสียหาย
(๒) รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ	(๒) ดุหมั่น เหยียดหยาม ให้ร้ายผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ศาสตราจารย์ในวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพ
(๓) ยกย่องและเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานในวิชาชีพ ให้สาธารณชนรับรู้	(๓) ประกอบการงานอื่นที่ไม่เหมาะสมกับการเป็น ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา
(๔) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ชื่อสัตย์สุจริต ตามกฎระเบียบ และแบบแผนของทางราชการ	(๔) ไม่ชื่อสัตย์สุจริต ไม่รับผิดชอบหรือไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือแบบแผนของทางราชการ จนก่อให้เกิดความเสียหาย
(๕) เลือกใช้หลักการ วิธีการที่ถูกต้อง ได้ผลดี ทันสมัย และสอดคล้องกับผู้รับบริการนิเทศ	(๕) คัดลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
(๖) อุทิศตนเพื่อประโยชน์ของผู้รับบริการนิเทศและความก้าวหน้าของวิชาชีพ	(๖) ใช้ความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพหรืออาศัยองค์กรวิชาชีพแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ
(๗) สร้างสรรค์เทคนิค วิธีการใหม่ ๆ ทางการศึกษา เพื่อพัฒนาวิชาชีพ เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ	
(๘) แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในองค์การหรือวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ใช้ศาสตร์องค์ความรู้ในการปฏิบัติงาน	
(๙) เข้าร่วม ส่งเสริม และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์	

จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

๑. ศึกษานิเทศก์ ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

๒. ศึกษานิเทศก์ ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

๓. ศึกษานิเทศก์ ต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

๔. ศึกษานิเทศก์ ต้องไม่กระทำความผิดต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ

๕. ศึกษานิเทศก์ ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
<p>(๑) สนับสนุน ส่งเสริมผู้รับการนิเทศให้ประสบความสำเร็จตามความถนัด ความสนใจและศักยภาพของแต่ละคน</p> <p>(๒) ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส</p> <p>(๓) มีข้อมูล แนวทางปฏิบัติที่หลากหลายให้ผู้รับการนิเทศนำไปใช้เป็นตัวอย่าง</p> <p>(๔) รับฟังความคิดเห็นที่มีเหตุผลของผู้รับการนิเทศ</p> <p>(๕) ปฏิบัติหน้าที่อย่างมุ่งมั่น ตั้งใจเพื่อให้ผู้รับการนิเทศพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ</p> <p>(๖) ให้ผู้รับการนิเทศได้ร่วมวางแผนพัฒนาตนเอง และเลือกวิธีการที่เหมาะสมกับตนเอง</p> <p>(๗) เสริมสร้างความภาคภูมิใจให้ผู้รับการนิเทศด้วยการรับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร</p>	<p>(๑) ปฏิบัติงานมุ่งประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเลือกปฏิบัติ</p> <p>(๒) เรียกร้องผลประโยชน์ตอบแทนจากผู้รับบริการในงานตามบทบาทหน้าที่</p>

จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ศึกษานิเทศก์ พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ โดยพึงประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรมดังตัวอย่างต่อไปนี้

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
<p>(๑) เสียสละ เอื้ออาทร และให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ</p> <p>(๒) ส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ</p> <p>(๓) เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา</p> <p>(๔) ยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ</p> <p>(๕) มีความรัก ความสามัคคี และร่วมใจกันผนึกกำลังในการพัฒนาการศึกษา</p>	<p>(๑) นำเสนอแง่มุมทางลบต่อวิชาชีพ ข้อเสนอไม่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา</p> <p>(๒) สร้างกลุ่มอิทธิพลภายในองค์กรหรือกลั่นแกล้งผู้ร่วมประกอบวิชาชีพให้เกิดความเสียหาย</p> <p>(๓) แนะนำในทางไม่ถูกต้องต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ จนทำให้เกิดผลเสียต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ</p> <p>(๔) ปิดบังข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติงาน จนทำให้เกิดความเสียหายต่องานหรือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ</p> <p>(๕) ใช้อำนาจหน้าที่ปกป้องพวกพ้องของตนที่กระทำผิด โดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นกับ ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพหรือองค์กร</p> <p>(๖) แอบอ้างชื่อหรือผลงานของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพเพื่อประโยชน์ของตน</p> <p>(๗) วิพากษ์ วิจารณ์ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพในเรื่องที่ก่อให้เกิดความเสียหาย หรือแตกความสามัคคี</p>

จรรยาบรรณต่อสังคม

ศึกษานิเทศก์ พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยพึงประพฤติและละเว้นการประพฤติตาม แบบแผน พฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พฤติกรรมที่พึงประสงค์	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
(๑) ยึดมั่น สนับสนุน และส่งเสริม การปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข	(๑) ไม่ให้ความร่วมมือหรือสนับสนุนกิจกรรมของ ชุมชนที่จัดเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาทั้งทางตรง หรือทางอ้อม
(๒) ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในทางวิชาการ หรือวิชาชีพแก่ชุมชน	(๒) ไม่ให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์หรือพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาหรือสิ่งแวดล้อม
(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อให้ศิษย์ และผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้และสามารถ ดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	(๓) ไม่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์ หรือพัฒนาสิ่งแวดล้อม
(๔) เป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่อ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พัฒนาเศรษฐกิจ ภูมิปัญญา ท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรม	(๔) ปฏิบัติตนเป็นปฏิปักษ์ต่อวัฒนธรรมอันดีงามของ ชุมชนหรือสังคม

จรรยาบรรณวิชาชีพศึกษานิเทศก์

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ แก้ไข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑ ก.ค.ศ. กำหนดให้ศึกษานิเทศก์ เป็นตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ๓๘ ค(๑) โดยมีแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณศึกษานิเทศก์ ๙ ประการ ประกอบด้วย

๑. ศึกษานิเทศก์ ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทัน ต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ

๒. ศึกษานิเทศก์ ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีของ องค์กรวิชาชีพ

๓. ศึกษานิเทศก์ ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

๔. ศึกษานิเทศก์ ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และ ผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

๕. ศึกษานิเทศก์ ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ

๖. ศึกษานิเทศก์ ต้องไม่กระทำความเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ

๗. ศึกษานิเทศก์ ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับ ผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

๘. ศึกษานิเทศก์ พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

๙. ศึกษานิเทศก์ พึงประพฤติปฏิบัติตน เป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ใบกิจกรรมที่ ๑.๒.๑

เรื่อง การวิเคราะห์ความสอดคล้องของคุณธรรม จริยธรรม มาตรฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพศึกษานิเทศก์

คำชี้แจง

๑. แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการพัฒนาเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ ๘-๑๐ คน โดยให้สมาชิกศึกษาใบความรู้ที่ ๑.๒.๑ เรื่อง มาตรฐานวิชาชีพศึกษานิเทศก์ และจรรยาบรรณวิชาชีพศึกษานิเทศก์ เป็นรายบุคคล
๒. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปราย การวิเคราะห์ความสอดคล้องของคุณธรรม จริยธรรม มาตรฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพศึกษานิเทศก์ จากนั้นบันทึกลงในใบกิจกรรมที่ ๑.๒.๑ เรื่อง การวิเคราะห์ความสอดคล้องของคุณธรรม จริยธรรม มาตรฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพศึกษานิเทศก์
๓. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายและสรุปความรู้โดยเขียนผังความคิดของลงในกระดาษปฐุพี
๔. วิทยากรสุ่มผู้แทนกลุ่ม ๑ - ๒ กลุ่ม นำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

รุ่นที่

กลุ่มที่

สมาชิกในกลุ่ม

๑. ชื่อ-สกุล.....	เลขที่.....
๒. ชื่อ-สกุล.....	เลขที่.....
๓. ชื่อ-สกุล.....	เลขที่.....
๔. ชื่อ-สกุล.....	เลขที่.....
๕. ชื่อ-สกุล.....	เลขที่.....
๖. ชื่อ-สกุล.....	เลขที่.....
๗. ชื่อ-สกุล.....	เลขที่.....
๘. ชื่อ-สกุล.....	เลขที่.....
๙. ชื่อ-สกุล.....	เลขที่.....
๑๐. ชื่อ-สกุล.....	เลขที่.....

กิจกรรมหน่วยย่อยที่ ๑.๓ สมรรถนะของศึกษานิเทศก์

เวลา ๓ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

สมรรถนะเป็นคุณลักษณะ ทักษะและความสามารถที่ซ่อนอยู่ในตัวบุคคล ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จะเป็นตัวผลักดันให้บุคคลสร้างผลการปฏิบัติงานที่ตนรับผิดชอบให้สูงขึ้น หรือ เหนือกว่าเกณฑ์ หรือเป้าหมายที่กำหนด ศึกษานิเทศก์ควรมีความรู้ความเข้าใจ และพัฒนาตนเองให้มีความสามารถตามสมรรถนะ เพื่อช่วยให้นำไปวางแผนพัฒนาตนเอง และพัฒนางานที่ปฏิบัติให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในสมรรถนะของศึกษานิเทศก์
๒. เพื่อพัฒนาความสามารถในการประเมินตนเองตามสมรรถนะของศึกษานิเทศก์

ขอบข่ายเนื้อหา

สมรรถนะของศึกษานิเทศก์

แนวทางการจัดกิจกรรม

๑. วิทยากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับผู้เข้ารับการพัฒนา เรื่องสมรรถนะของศึกษานิเทศก์
๒. ผู้เข้ารับการพัฒนาแต่ละคนประเมินตนเองตามสมรรถนะศึกษานิเทศก์ในใบกิจกรรมที่ ๑.๓.๑ เรื่อง การประเมินสมรรถนะของศึกษานิเทศก์
๓. ผู้เข้ารับการพัฒนาปฏิบัติตามใบกิจกรรมที่ ๑.๓.๒ เรื่อง การวิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา
๔. วิทยากรและผู้เข้ารับการพัฒนาร่วมกัน สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับในเรื่องสมรรถนะของศึกษานิเทศก์

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ใบกิจกรรมที่ ๑.๓.๑ เรื่อง การประเมินสมรรถนะของศึกษานิเทศก์
๒. ใบกิจกรรมที่ ๑.๓.๒ เรื่อง การวิเคราะห์จุดเด่น จุดควรพัฒนา
๓. Power Point
๔. กระดาษปรีฟ สี่เมจิก

การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม และการปฏิบัติกิจกรรม

ใบกิจกรรมที่ ๑.๓.๑
เรื่อง การประเมินสมรรถนะของศึกษานิเทศก์

ข้อมูลเบื้องต้น

คำชี้แจง ขอให้ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าตำแหน่งและสังกัดของท่านและเติมคำใน
ช่องว่างให้สมบูรณ์ตามความเป็นจริง

ชื่อ.....นามสกุล.....รุ่นที่.....กลุ่มที่.....

ตำแหน่ง/วิทยฐานะ

- () ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
() ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
() ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
() ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญพิเศษ

สังกัด

- () สพฐ. () สพม. เขต..... () สพป. เขต.....
() กศน. () ส่วนกลาง () จังหวัด
() อาชีวศึกษา () ส่วนกลาง () ภาค

ตอนที่ ๑ ความประพฤติ วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ (ทุกตำแหน่ง/ทุกสังกัด)

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณา รายการประเมินแต่ละข้อ แล้วประเมินว่าท่านได้ประพฤติปฏิบัติ หรือ
มีคุณลักษณะในแต่ละรายการอยู่ในระดับใด โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคุณภาพ
ของแต่ละรายการตามความเป็นจริง

ระดับคุณภาพ

ระดับ ๑	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย หรือไม่ปฏิบัติเลย หรือมีน้อย
ระดับ ๒	หมายถึง	ปฏิบัติ หรือไม่ปฏิบัติ พอๆ กัน หรือมีปานกลาง
ระดับ ๓	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นประจำ หรือค่อนข้างมาก หรือมีมาก

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๑	๒	๓
๑. การมีวินัย			
๑.๑ การควบคุมตนเอง			
๑) การตรงต่อเวลา.....
๒) การวางแผนการใช้จ่าย.....
๓) การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด.....
๔) การมีความซื่อตรงต่อตนเอง
๑.๒ การปฏิบัติตนตามกติกาสังคม			
๑) การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ
๒) การปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี.....
๒. การประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี			
๒.๑ การเป็นแบบอย่างที่ดีทางกาย			
๑) การแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ.....
๒) การปฏิบัติตนเหมาะสมกับบทบาท และสถานการณ์
๓) การมีมารยาทเป็นที่ยอมรับของสังคม.....
๔) การปฏิบัติตนเป็นมิตรต่อครูหรือผู้เกี่ยวข้อง.....
๒.๒ การเป็นแบบอย่างที่ดีทางวาจา			
๑) การใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ ก่อให้เกิดกำลังใจและเป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น.....
๒) การใช้คำพูดสุภาพ (ไม่พูดเพื่อเจ้อ ส่อเสียด เยาะเย้ย ถากถาง)
๓) การพูดด้วยความจริงใจไม่บิดเบือนข้อมูล.....
๒.๓ การเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านจิตใจ			
๑) การมีความกตัญญูกตเวที.....
๒) การมีความซื่อสัตย์สุจริต.....
๓) การมีความเมตตา กรุณา.....
๔) การมีความเป็นกัลยาณมิตร.....
๕) การมีหิริโอตตัมปะ (ความละอาย และความเกรงกลัวต่อบาป).....
๖) การมีความยุติธรรม.....
๗) การควบคุมอารมณ์.....
๘) การมีอุดมการณ์เพื่อส่วนรวม.....
๙) การมีความอดทน.....

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๑	๒	๓
๓. การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม			
๓.๑ การปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและแผนการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องดีงาม...
๓.๒ การดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมกับฐานะ.....
๓.๓ การปฏิบัติตนหลีกเลี่ยงจากอบายมุข.....
๓.๔ การรักษาสีทิวประโยชน์ของตนเองและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น.....
๓.๕ การมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น.....
๓.๖ การเคารพกตिकाของสังคม.....
๔. ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ			
๔.๑ การยึดมั่นในอุดมการณ์ วิชาชีพของตน.....
๔.๒ การยกย่องชื่นชม บุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ
๔.๓ การปกป้องเกียรติภูมิของวิชาชีพ.....
๔.๔ การส่งเสริม สนับสนุน หรือเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพ.....
๔.๕ การเสียสละและอุทิศตน เพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ.....
๔.๖ การเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ.....
๔.๗ การพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ.....
๕. ความรับผิดชอบในวิชาชีพ			
๕.๑ การปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่.....
๕.๒ การยอมรับผลจากการกระทำของตนเองในการปฏิบัติหน้าที่.....
๕.๓ การหาแนวทางแก้ไขปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นในวิชาชีพ.....
๕.๔ การมุ่งมั่นพัฒนาวิชาชีพให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสังคม.....

ตอนที่ ๒ สมรรถนะหลัก

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของท่าน แล้วประเมินว่าท่านมีความสามารถ
ในแต่ละรายการอยู่ในระดับใด โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคุณภาพของแต่ละ
รายการตามความเป็นจริง

ระดับคุณภาพ

- ระดับ ๑ หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ / ทักษะน้อย ไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติงานได้หรือผลงานไม่มีคุณภาพ
- ระดับ ๒ หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ / ทักษะปานกลางสามารถนำไปปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองและมีผลงานที่มีคุณภาพพอใช้
- ระดับ ๓ หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ/ทักษะดีสามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานที่กำหนด มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถประยุกต์ใช้แนะนำผู้อื่นได้ และมีผลงานที่มีคุณภาพดี
- ระดับ ๔ หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ/ทักษะดีมาก สามารถคิดค้นพัฒนานวัตกรรมสร้างองค์ความรู้ใหม่ เผยแพร่ผลงานให้เป็นที่ยอมรับเป็นแบบอย่างที่ดีและมีผลงานที่มีคุณภาพดีมาก

สมรรถนะหลัก / รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๑	๒	๓	๔
๑. การมุ่งผลสัมฤทธิ์				
๑.๑ ความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติงาน				
๑) ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบายและภารกิจ.....
๒) การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศและนำไปใช้ในการวางแผน.....
๓) การวางแผนการปฏิบัติงานแต่ละภารกิจ.....
๑.๒ ความสามารถในการปฏิบัติงาน				
๑) การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามแผน.....
๒) ความมุ่งมั่นกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน.....
๓) การใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนางาน.....
๔) การยึดหลักการประหยัดในการปฏิบัติงาน.....
๕) การนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน.....
๖) การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย.....
๑.๓ ผลการปฏิบัติงาน				
๑) ความถูกต้องของผลการปฏิบัติงาน.....
๒) ความครบถ้วน สมบูรณ์ของผลการปฏิบัติงาน.....
๓) ผลการปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ.....
๒. การบริการที่ดี				
๒.๑ ความสามารถในการสร้างระบบการให้บริการ				
๑) การศึกษาความต้องการของผู้รับบริการ.....
๒) การจัดระบบการให้บริการบนพื้นฐานของข้อมูลความต้องการ.....
๓) ความรวดเร็วและความเสมอภาคในการให้บริการ.....
๒.๒ ความสามารถในการให้บริการ				
๑) ความตั้งใจ เต็มใจ และกระตือรือร้นในการให้บริการ.....
๒) การศึกษาผลการให้บริการเพื่อการปรับปรุงพัฒนาการให้บริการ.....
๓) การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ.....

สมรรถนะหลัก /รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๑	๒	๓	๔
๓. การพัฒนาตนเอง				
๓.๑ ความสามารถในการวิเคราะห์ตนเอง				
๑) การวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง.....
๒) การเลือกวิธีพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับจุดเด่น จุดด้อย.....
๓.๒ ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร				
๑) การจับใจความ การสรุปจากการอ่านและการฟัง.....
๒) ความชัดเจนในการเขียน อธิบาย และยกตัวอย่าง.....
๓) การตั้งคำถามและตอบคำถามได้ตรงประเด็น.....
๓.๓ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการแสวงหาความรู้				
๑) การจับใจความ และการสรุปจากการอ่านและการฟัง.....
๒) การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ
๓.๔ ความสามารถในการติดตามความเคลื่อนไหวทางวิชาการ และวิชาชีพ				
๑) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงาน (การใช้ Computer เบื้องต้น, Internet, e – mail).....
๒) การเลือกแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย.....
๓) การเลือกแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม
๔) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงาน.....
๓.๕ ความสามารถในการประมวลความรู้ และนำความรู้ไปใช้				
๑) การวิเคราะห์ รวบรวมองค์ความรู้ เพื่อนำไปใช้พัฒนางาน.....
๒) การผลิตนวัตกรรม และการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนางาน.....
๔. การทำงานเป็นทีม				
๔.๑ ความสามารถในการวางแผนเพื่อการปฏิบัติงานเป็นทีม				
๑) การมีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมกับผู้อื่น.....
๒) การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น.....
๓) การยอมรับข้อตกลงของทีมงาน.....
๔.๒ ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกัน				
๑) ความเต็มใจให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน.....
๒) ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตน.....
๓) การปฏิบัติตนเป็นผู้นำ หรือผู้ตามได้เหมาะสมกับบทบาท.....
๔) การเป็นผู้นำในการพัฒนาเพื่อการเปลี่ยนแปลง.....
๕) ความร่วมมือกับทีมงานในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงาน.....
๖) การสนับสนุนให้กำลังใจ ยกย่อง ให้เกียรติผู้อื่นในโอกาสที่เหมาะสม.....

ตอนที่ ๓ สมรรถนะประจำสายงาน

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของท่าน แล้วประเมินว่าท่านมีความสามารถใน
แต่ละรายการอยู่ในระดับใด โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคุณภาพของแต่ละรายการตามความเป็นจริง

ระดับคุณภาพ

- ระดับ ๑ หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ / ทักษะน้อย ไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติงานได้ หรือผลงานไม่มีคุณภาพ
- ระดับ ๒ หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ / ทักษะปานกลางสามารถนำไปปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองและมีผลงานที่มีคุณภาพพอใช้
- ระดับ ๓ หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ/ทักษะดีสามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานที่กำหนด มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถประยุกต์ใช้ แนะนำผู้อื่นได้ และมีผลงานที่มีคุณภาพดี
- ระดับ ๔ หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจ/ทักษะดีมาก สามารถคิดค้นพัฒนานวัตกรรม สร้างองค์ความรู้ใหม่ เผยแพร่ผลงานให้เป็นที่ยอมรับ เป็นแบบอย่างที่ดีและมีผลงานที่มีคุณภาพดีมาก

สมรรถนะประจำสายงาน / รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๑	๒	๓	๔
๑. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัย				
๑.๑ ความสามารถในการวิเคราะห์				
๑) การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อการนิเทศ.....
๒) การวิเคราะห์แบบเรียน / เอกสารประกอบการสอน / สื่อนวัตกรรมเพื่อใช้ในการนิเทศ.....
๓) การวิเคราะห์ความต้องการ จุดเด่น จุดด้อย หรือข้อจำกัด และปัญหาอุปสรรคในการจัดการศึกษา.....
๔) การวิเคราะห์ผลการจัดการเรียนรู้ เพื่อช่วยวางแผนการประกันคุณภาพ และการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....
๕) การวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้ในการนิเทศ.....
๑.๒ ความสามารถในการสังเคราะห์				
๑) การสังเคราะห์ข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในบริบทต่าง ๆ เพื่อวางแผนและจัดทำแผนงานเพื่อการนิเทศการศึกษา.....
๒) การสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานการนิเทศ.....
๑.๓ ความสามารถในการเขียนเอกสารวิชาการ				
๑) คู่มือการจัดการเรียนรู้.....
๒) รายงานการจัดทำนวัตกรรมการเรียนรู้ / โครงการ.....
๓) ผลงานทางวิชาการต่าง ๆ ที่สถานศึกษานำไปใช้ประโยชน์ได้
๑.๔ ความสามารถในการวิจัย				
๑) ระเบียบวิธีการวิจัย.....
๒) การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ในด้านการนิเทศการศึกษา.....
๓) การนำผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุง และพัฒนางานนิเทศการศึกษา.....

สมรรถนะประจำสายงาน /รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๑	๒	๓	๔
๒. การสื่อสารและการจูงใจ				
๒.๑ ความสามารถในการสื่อสารเพื่อการนิเทศการศึกษา				
๑) การวิเคราะห์และการสรุปความจากการฟัง และการอ่าน.....
๒) การบรรยาย อธิบาย และให้คำปรึกษา.....
๓) การเขียนเอกสารทางวิชาการได้น่าสนใจ
๔) การใช้เทคโนโลยีเพื่อการนำเสนอความรู้ และแนวคิด.....
๕) การสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้อง.....
๒.๒ ความสามารถในการจูงใจ				
๑) การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูมีโอกาสนำเสนอผลงาน และ แสดงความสามารถ.....
๒) วิธีการโน้มน้าวให้ผู้อื่นยอมรับ และเห็นด้วย.....
๓) การจูงใจโดยการยกย่อง ให้เกียรติและให้โอกาสผู้อื่น.....
๓. การพัฒนาศักยภาพบุคคล ความสามารถในการพัฒนาศักยภาพของผู้เกี่ยวข้อง				
๑) การให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยแก้ปัญหาในด้านหลักสูตร.....
๒) การให้คำปรึกษา แนะนำและช่วยแก้ปัญหาในด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้..
๓) การให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยแก้ปัญหาในด้านการผลิตสื่อการเรียนรู้.....
๔) การให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยแก้ปัญหาในด้านการวัดและประเมินผล.....
๕) การให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยแก้ปัญหาในด้านการวิจัย.....
๖) การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาครู.....
๗) การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของครู.....
๔. การมีวิสัยทัศน์				
๔.๑ ความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ของตนเอง				
๑) การกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับภารกิจที่รับผิดชอบ.....
๒) การกำหนดแนวคิด ทิศทางในการปฏิบัติงานที่ทันสมัย และเป็นไปได้.....
๓) การปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ให้เหมาะสมกับสภาพที่เปลี่ยนแปลง.....
๔.๒ ความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กร				
๑) การนำเสนอแนวคิดที่สร้างสรรค์ ทันสมัย และเป็นไปได้ เพื่อพัฒนา วิสัยทัศน์ขององค์กร.....
๒) การจัดทำแผนงาน/โครงการ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กร.....
๓) การปฏิบัติตนสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กร.....

กิจกรรมหน่วยย่อยที่ ๑.๔ กระบวนทัศน์การพัฒนาการศึกษา

เวลา ๓ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

กระบวนทัศน์การพัฒนาการศึกษา เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับศึกษานิเทศก์ที่จะต้องรู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา โดยเฉพาะนโยบายทางการศึกษาที่สำคัญทั้งในระดับประเทศ และระดับ นานาชาติ เพื่อปรับแนวคิดในการพัฒนาการศึกษา และนำไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษา ตามภารกิจ บทบาท และหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ ซึ่งประกอบด้วย พัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้ วัดและประเมินผลการศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษา ส่งเสริม พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา นิเทศติดตามและประเมินผลระบบบริหาร และการจัดการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการติดตามตรวจสอบประเมินผลและนิเทศการศึกษา

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และกระบวนทัศน์ เกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาประเทศไทยตามกรอบ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) การจัดการศึกษาในยุคไทยแลนด์ ๔.๐ และภารกิจ บทบาท และหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

ขอบข่ายเนื้อหา

๑. การพัฒนาการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑
๒. กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙)
๓. การพัฒนาการศึกษาในยุคไทยแลนด์ ๔.๐
๔. ภารกิจ บทบาท และหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

แนวทางการจัดกิจกรรม

๑. วิทยากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกับผู้เข้ารับการพัฒนา เกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาในศตวรรษ ที่ ๒๑ ทิศทางการพัฒนาประเทศไทยตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) การ จัดการศึกษาในยุคไทยแลนด์ ๔.๐ และภารกิจ บทบาท หน้าที่ของศึกษานิเทศก์ในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษา

๒. ผู้เข้ารับการพัฒนาแบ่งกลุ่ม และปฏิบัติตามใบกิจกรรมที่ ๑.๔.๑ เรื่อง กระบวนทัศน์การพัฒนา การศึกษาของศึกษานิเทศก์ในยุคไทยแลนด์ ๔.๐

๓. ผู้เข้ารับการพัฒนา ร่วมกันสรุปองค์ความรู้ และนำเสนอในที่ประชุมใหญ่

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ใบกิจกรรมที่ ๑.๔.๑ เรื่อง กระบวนทัศน์การพัฒนาการศึกษาของศึกษานิเทศก์ในยุคไทยแลนด์ ๔.๐

๒. Power point

การวัดผลและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม และการปฏิบัติกิจกรรม

ใบกิจกรรมที่ ๑.๔.๑

เรื่อง กระบวนการพัฒนาศึกษาของศึกษานิเทศก์ในยุคไทยแลนด์ ๔.๐

คำชี้แจง

สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายถึงกระบวนการพัฒนาศึกษา ในบทบาทของศึกษานิเทศก์ใน
ยุคไทยแลนด์ ๔.๐ โดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวิธีดำเนินการ

รุ่นที่ กลุ่มที่

สมาชิกในกลุ่ม

๑. ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....
๒. ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....
๓. ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....
๔. ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....
๕. ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....

วิสัยทัศน์

.....
.....

พันธกิจ

.....
.....

วิธีดำเนินการตามภารกิจ

กลุ่มงาน	วิธีดำเนินการ
พัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและ กระบวนการเรียนรู้
วัดและประเมินผลการศึกษา
ส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษา
ส่งเสริม พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
นิเทศติดตามและประเมินผลระบบบริหาร และการ จัดการศึกษา
เลขานุการคณะกรรมการติดตามตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา

กิจกรรมหน่วยย่อยที่ ๑.๕ แผนพัฒนาตนเองและเพิ่มพัฒนางานของศึกษานิเทศก์ เวลา ๖ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

แผนพัฒนาตนเองเป็นการพัฒนาโดยยึดหลักจากการประเมินสมรรถนะ ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถรู้จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ในการปฏิบัติงานของตนเอง และนำไปสู่การพัฒนาตนเองที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของหน่วยงานและตนเองอย่างแท้จริง

เพิ่มพัฒนางานเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลพื้นฐานส่วนตัว และผลงานจากการปฏิบัติอย่างเป็นกระบวนการ เป็นระบบ แล้วเกิดผลดีต่อการพัฒนางาน อีกทั้งยังสามารถสะท้อนให้เห็นภาพของความสามารถที่แท้จริงของเจ้าของเพิ่มอย่างชัดเจน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาตนเองและเพิ่มพัฒนางานของศึกษานิเทศก์
๒. เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนแผนพัฒนาตนเอง (ID PLAN) และจัดทำเพิ่มพัฒนางานของศึกษานิเทศก์ ไปสู่การวางแผนการจัดทำรายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ (IS)

ขอบข่ายเนื้อหา

๑. การวางแผนพัฒนาตนเอง (ID PLAN)
๒. เพิ่มพัฒนางานของศึกษานิเทศก์
๓. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ (IS)

แนวทางการจัดกิจกรรม

๑. วิทยากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับผู้เข้ารับการพัฒนา เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาตนเอง เพิ่มพัฒนางานของศึกษานิเทศก์ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ (IS)
๒. ผู้เข้ารับการพัฒนาศึกษาใบความรู้ที่ ๑.๕.๑ เรื่อง แผนพัฒนาตนเอง แล้วปฏิบัติตามใบกิจกรรมที่ ๑.๖.๑ เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาตนเองและเพิ่มพัฒนางานของศึกษานิเทศก์
๓. ผู้เข้ารับพัฒนานำเสนอแผนพัฒนาตนเอง และเพิ่มพัฒนางานของศึกษานิเทศก์ ในกลุ่มย่อยสมาชิกในกลุ่มร่วมกันคัดเลือกผลงานที่ดีที่สุด ๑ ชิ้น เพื่อนำเสนอที่ประชุมใหญ่
๔. ผู้เข้ารับการพัฒนาเตรียมเสนอหัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ (IS) ซึ่งได้จากแผนพัฒนาตนเองต่อวิทยากรพี่เลี้ยงประจำกลุ่ม

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ใบกิจกรรมที่ ๑.๕.๑ เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาตนเอง และเพิ่มพัฒนางานของศึกษานิเทศก์
๒. Power point

การวัดและประเมิน

๑. สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม และการนำเสนอผลงาน
๒. ประเมินผลงาน (งานเดี่ยว)

ใบความรู้ที่ ๑.๕.๑ เรื่อง แผนพัฒนาตนเอง

ความหมายของแผนพัฒนาตนเอง

แผนพัฒนาตนเอง (Individual Development Plan : ID Plan) เป็นแผนที่บุคคลได้กำหนดขึ้น ใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างหรือเพิ่มพูนสมรรถนะ คุณลักษณะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมุ่งสู่คุณภาพ ระดับสูง และบรรลุเป้าหมายวิชาชีพของตน

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้ให้ความหมายของแผนพัฒนาตนเองไว้ว่าหมายถึง การพัฒนาบุคลากรโดยยึดหลักการประเมินสมรรถนะ (Competency Based Approach) จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถรู้จุดเด่น จุดด้อยของความสามารถในการปฏิบัติงานของตนเองและสามารถพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของหน่วยงานและของตนเองอย่างแท้จริง อีกทั้งจะทำให้การพัฒนาครูดำเนินไปอย่างประหยัดและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามุ่งเน้นให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพทั้งสมรรถนะหลัก (Core Competency) สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ตามที่ ก.ค.ศ.กำหนด โดยยึดหลักการประเมินสมรรถนะ (Competency Based Approach) เพราะจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถรู้จุดเด่นจุดด้อยของความสามารถในการปฏิบัติงานของตนเองและสามารถพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของตนเอง และหน่วยงาน

ระบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบัน ได้มุ่งเน้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาตนเองตามแนวทางดังกล่าว โดยเริ่มต้นจากการประเมินสมรรถนะการจัดทำแผนพัฒนาตนเองและดำเนินการพัฒนาตามแผนพัฒนาตนเองจนมีสมรรถนะตามความต้องการของหน่วยงาน เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถดำเนินการพัฒนาตนเองตามระบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการ สามารถพัฒนาสมรรถนะของตนเองเพิ่มขึ้นและส่งผลกระทบต่อผู้เรียนที่รับผิดชอบ (สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา, ๒๕๕๑)

ประสิทธิภาพประสิทธิผลของงานขึ้นอยู่กับคุณภาพของคนหรือบุคคล ในการปฏิบัติงานถ้าบุคคลใดเป็นบุคคลที่มีคุณภาพหรือทางการ (วิชาการ) จะเรียกว่า มีสมรรถนะ (Competency) (ความสามารถของบุคคลในทุก ๆ ด้านทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะคุณธรรมที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุได้อย่างมีประสิทธิภาพ) ที่สูงย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ปัจจุบันในวงราชการได้นำสมรรถนะเป็นตัวชี้วัดความสามารถของบุคคลซึ่งสมรรถนะโดยทั่วไปจะแบ่งเป็น ๒ สมรรถนะ คือ

๑. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึง สมรรถนะที่ทุกคนต้องมีหรือปฏิบัติได้เป็นคุณลักษณะร่วมกันของบุคคลทุกตำแหน่งตัวอย่างสมรรถนะหลักของครูและบุคลากรทางการศึกษาประกอบด้วย การมุ่งผลสัมฤทธิ์การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม

๒. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) เป็นสมรรถนะที่กำหนดเฉพาะสำหรับแต่ละตำแหน่งเพื่อให้บุคคลที่ดำรงตำแหน่งนั้นแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมกับหน้าที่และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ดียิ่งขึ้นตัวอย่าง สมรรถนะประจำสายงานของครูประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้การพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยการสร้างความร่วมมือกับชุมชนตัวอย่าง สมรรถนะหลักของบุคลากรทางการศึกษาประกอบด้วย การวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัย การสื่อสารและการจูงใจ การพัฒนาศักยภาพบุคคลการมีวิสัยทัศน์

สำหรับการพัฒนาบุคคลในอดีตที่ผ่านมาเป็นการพัฒนาแบบเหมารวมหรือยกเชิง หมายความว่าเมื่อเรื่องใดที่หน่วยงานต้องการพัฒนาก็จะพัฒนาแบบปูพรม คือพัฒนาทุกคนไม่ว่ามีความรู้หรือไม่มี ต้องการหรือไม่ต้องการเป็นปัญหาหรือไม่เป็นปัญหา แต่จะพัฒนาหมดสิ่งที่เป็นปัญหาของการพัฒนารูปแบบนี้ก็คือความไม่คุ้มค่าคือผู้เข้าร่วมพัฒนาจะสนใจเฉพาะบุคคลที่ต้องการ อยากรู้ อยากราบเท่านั้นสำหรับกลุ่มคนที่เหลือเป็นกลุ่มบุคคลที่ไม่ต้องการ ก็จะไม่ให้ความสำคัญ ไม่สนใจทำให้เป็นอุปสรรคในการพัฒนา

ทางแก้ที่คิดว่าน่าจะเป็นไปได้คือ การพัฒนาบุคคลตามแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (Individual Development Plan : ID PLAN) โดยจะต้องผ่านกระบวนการประเมินสมรรถนะที่ประกอบด้วย การประเมินตนเองร่วมกับเพื่อนร่วมงานหรือผู้บังคับบัญชาประเมิน นำผลสรุปผลว่าสมรรถนะใดที่จำเป็นต้องพัฒนาและสมรรถนะใด ที่ไม่จำเป็นต้องพัฒนาต่อจากนั้นนำมาจัดอันดับสมรรถนะที่จำเป็นต้องพัฒนา พร้อมให้เหตุผลประกอบว่าการพัฒนาสมรรถนะดังกล่าวจะส่งผลต่ออะไร ต่อใคร เช่น จะส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนหน่วยงาน ชุมชน วงการวิชาชีพ หรือตนเอง เป็นต้น หลักการจัดอันดับความสำคัญสมรรถนะที่จำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาของครู คือ ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนเป็นหลักสำหรับตนเองควรเป็นอันดับสุดท้าย

จากนั้นนำไปสู่การเขียนแผนพัฒนาตนเองรายบุคคลโดยให้นำเสนอรูปแบบ วิธีการพัฒนาในแต่ละสมรรถนะหลาย ๆ รูปแบบเพื่อเป็นทางเลือกในการพัฒนา พร้อมกับกำหนดช่วงระยะเวลาที่จะพัฒนา (เริ่มต้นและสิ้นสุด) และหน่วยงานหรือองค์กรที่จะขอรับการสนับสนุนในการพัฒนา

ซึ่งจะเห็นว่าการพัฒนา โดยใช้ ID PLAN จะเป็นการพัฒนาที่สนองตอบความต้องการแต่ละบุคคล สนองความสนใจในรูปแบบวิธีการพัฒนาก็จะส่งผลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพต่อไปและจะเป็นการพัฒนาที่ต่อเนื่องจนทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีความสมบูรณ์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและเป็นข้าราชการที่ดีต่อไป (ยีนยง ราชวงษ์, ๒๕๕๑)

ประโยชน์ของแผนพัฒนาตนเอง

๑. ทำให้แต่ละคนมีแผนสำหรับพัฒนาตนเองจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้
๒. ทำให้รู้สมรรถนะเด่น และสมรรถนะที่บกพร่องของตน
๓. ทำให้การพัฒนาตนเองเกิดจากความต้องการและความพร้อมของผู้จัดทำแผนเอง
๔. ทำให้ได้แนวทางสำหรับการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของตนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น และมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ
๕. ทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองอย่างมีเป้าหมาย
๖. ทำให้องค์กรสามารถพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

หลักการในการจัดทำแผนพัฒนาตนเอง

๑. เป็นการวางแผนดำเนินการโดยใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้เป็นฐาน
๒. เป็นการพัฒนาตนเองโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ
๓. เป็นการพัฒนาที่มุ่งประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญรวมทั้งความก้าวหน้าในวิชาชีพของตน

เอกสารอ้างอิง

ยีนยง ราชวงษ์. <http://gotoknow.org/blog/yuenyong/๑๘๐๓๑๘>. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๙ ม.ค. ๒๕๖๑.
สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา.

<http://www.nidtep.go.th/competency/book.htm>. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๙ ม.ค. ๒๕๖๑.

ใบกิจกรรมที่ ๑.๕.๑

เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาตนเองและเพิ่มพัฒนางานของศึกษานิเทศก์

คำชี้แจง

๑. นำผลจากการปฏิบัติใบกิจกรรมที่ ๑.๓.๒ เรื่อง การวิเคราะห์จุดเด่น จุดควรพัฒนา มาจัดทำแผนพัฒนาตนเองจากใบกิจกรรมที่ ๑.๕.๑ เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาตนเอง และเพิ่มพัฒนางานของศึกษานิเทศก์

๒. ศึกษารายละเอียดองค์ประกอบในการจัดทำรายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ (IS) เพื่อเตรียมวางแผนการจัดทำรายงานในช่วงระยะฝึกประสบการณ์

ชื่อ.....นามสกุล.....รุ่นที่.....กลุ่มที่.....

แผนการพัฒนารตนเอง (ID Plan)

ชื่อ (นาย / นาง / นางสาว).....นามสกุล.....

ตำแหน่ง..... วิทยฐานะ.....

วุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า วิชาเอก.....
- ปริญญาโท หรือเทียบเท่า วิชาเอก.....
- ปริญญาเอก หรือเทียบเท่า วิชาเอก.....
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

เงินเดือน อันดับ ศศ.....อัตราเงินเดือน.....บาท

สถานที่ทำงาน

.....
.....

งานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ

- งานที่รับผิดชอบตามตำแหน่ง

.....
.....

- งานที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ

.....
.....

ผลงาน ที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งปัจจุบัน (ย้อนหลังไม่เกิน ๒ ปี)

๑. ผลที่เกิดจากการนิเทศ

.....
.....

๒. ผลที่เกิดจากงานติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล

.....
.....

๓. ผลที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้าและการให้บริการทางวิชาการ

.....
.....

๔. ผลที่เกิดจากงานวิเคราะห์วิจัย

.....
.....

๕. ผลที่เกิดกับครู ผู้เรียน และการจัดการศึกษา

.....
.....

องค์ประกอบของรายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ (IS) (ประมาณ ๒๐ หน้า)

ส่วนประกอบตอนต้น

๑. ปกนอก
๒. กิตติกรรมประกาศ
๓. บทคัดย่อ
๔. สารบัญ สารบัญตาราง สารบัญภาพประกอบ

ส่วนประกอบตอนกลางหรือส่วนเนื้อหา

๑. บทนำ (ความเป็นมาและความสำคัญ, วัตถุประสงค์, ขอบเขตของการศึกษา, ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ)
๒. ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
๓. วิธีดำเนินการศึกษา (นำเสนอกระบวนการศึกษาตามขั้นตอน)
๔. ผลการศึกษา (เสนอผลการศึกษา/การนำไปพัฒนางาน/การเชื่อมโยงประยุกต์ใช้)
๕. สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ (สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้)

ส่วนประกอบตอนท้าย

๑. เอกสารอ้างอิง
๒. ภาคผนวก

หมายเหตุ : เป็นขอบข่ายสาระขององค์ประกอบที่นำเสนอ ซึ่งอาจปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติมหัวข้อได้
ตามความต้องการ